

Соціальна психологія. Курсова робота. Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>053 Психологія</i>
Освітня програма	<i>Прикладна психологія</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>Очна (денна) / дистанційна / змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>1 кред. ЄКТС/30 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції: Семінарські заняття:</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор і практичні:</i>
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти – це невід’ємна складова освітньої діяльності в системі вищої освіти. Важливим напрямком такої роботи є написання і захист здобувачами вищої освіти курсових робіт.

Курсова робота є різновидом індивідуальної творчої праці здобувача вищої освіти й виконується на основі знань, отриманих під час навчання і в процесі самостійних теоретичних досліджень з обраної теми. Вона містить науково обгрунтовані теоретичні та практичні результати, наукові положення, які виносяться автором для публічного захисту й дозволяють визначити міру засвоєння ним теоретичного матеріалу, вміння аналізувати й застосувати його в різних ситуаціях навчально-професійної та майбутньої професійної діяльності.

Курсова робота з соціальної психології виконується на другому курсі; вона систематизує знання та наукові здобутки здобувача вищої освіти у галузі соціальної психології.

Мета курсової роботи полягає у: систематизації, закріпленні, розширенні теоретичних і практичних знань зі спеціальності, застосуванні цих знань при вирішенні конкретних наукових і виробничих завдань; розвитку навичок самостійної роботи й оволодінні методикою дослідження та експериментування і готує здобувачів вищої освіти до написання й підготовки кваліфікаційної роботи.

Для досягнення поставленої мети виділяються наступні **завдання**:

- оволодіння знаннями про шляхи отримання теоретичних знань соціальної психології;
- ознайомлення зі специфікою наукового соціально-психологічного дослідження;
- формування навичок розробки власних моделей соціально-психологічного дослідження;
- формування навичок планування, проведення теоретичного та емпіричного дослідження та інтерпретації отриманих даних.

Курсова робота готується здобувачем вищої освіти самостійно, під керівництвом викладача. Основні етапи написання роботи:

1. Самовизначення наукового інтересу здобувача вищої освіти .
2. Вибір, конкретизація теми та її узгодження з науковим керівником.
3. З'ясування об'єкта й предмета дослідження.
4. Визначення мети та завдань дослідження.
5. Добір й аналіз літератури з теми, її вивчення та критичний огляд для знайомства з історією й сучасним станом наукової проблеми.
6. Відбір й уточнення методик дослідження.
7. Складання плану дослідження.
8. Проведення дослідження.
9. Кількісний та якісний аналіз отриманих результатів.
10. Написання письмової роботи.
11. Літературне редагування й технічне оформлення курсової роботи.
12. Представлення курсової роботи для перевірки.
13. Усунення зауважень.
10. Захист курсової роботи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти після засвоєння освітньої компоненти мають продемонструвати такі **програмні результати навчання**:

- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПРН 3).
- рефлексувати можливості власного інтелектуального потенціалу для вирішення завдань професійної діяльності (ПРН 20).

У результаті засвоєння дисципліни здобувачі вищої освіти набудуть наступні компетенції:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- знання та розуміння предметну область та розуміти професійну діяльність (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 5);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК12)
- здатність та готовність впроваджувати наукові основи та рекомендації щодо сучасної життєдіяльності, засоби фізичного, психічного, психологічного і духовного розвитку особистості й самовдосконалення (ЗК 13);
- здатність і готовність до безперервного й актуального навчання, опанування новими знаннями, методичними розробками, інноваційними проектами, володіння новітніми технологіями в галузі психології (ЗК15);
- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (ФК 1);
- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ(ФК 2);
- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (ФК 3);
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК 4);
- здатність використовувати теоретичні знання для розробки, впровадження та використання нових методів психодіагностики, корекції, консультування (ФК 12).

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: філософії, історії тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з дисциплінами: «Соціальна психологія», «Методологія і методи психологічних досліджень», «Експериментальна психологія» і «Психологія конфлікту».

Дисципліна перебуває у певному зв'язку з іншими дисциплінами соціально-логіко-гуманітарного блоку, що створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття здобувачами вищої освіти змісту пропонованої дисципліни.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опановувати освітні компоненти: «Курсова робота з дисципліни «Професійна етика психолога», «Курсова робота з дисципліни «Основи психотерапії», «Виробнича практика», «Переддипломна практика», «Кваліфікаційна робота».

3. Навчальні матеріали та ресурси

Виконання здобувачами вищої освіти курсових робіт є таким видом діяльності, який органічно поєднує навчальну (вивчення дисципліни «Соціальна психологія» та науково-дослідну роботу та передбачає самостійне опрацювання теми дослідження. Успішне виконання курсової роботи залежить від чіткого дотримання основних вимог, які до неї ставляться. Ці вимоги докладно охарактеризовані у Методичних рекомендаціях до виконання курсових робіт з соціальної психології. Орієнтування на встановлені у них вимоги, а також ознайомлення з базовою та допоміжною літературою допоможе здобувачам вищої освіти вчасно і належним чином здійснити наукове дослідження та оформити його результати.

4.1 Базова література

1. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Воляннюк Н.Ю., Ложкін Г.В., Колосов А.Б., Андрійцев Б.В. Психологія наукової діяльності: монографія. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського; Центр ДЗК, 2020. 352 с.
3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
4. Комар Ю.М., Попов О.І., Комар В.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К. 2018. 182 с.
5. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін.; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
6. Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ, 2020. 17 с. / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://kpi.ua/regulations>
7. Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1806
8. Соціальна психологія : навч. посібн. / Воляннюк Н. Ю., Ложкін Г. В., Винославська О. В., Блохіна І. О., Кононець М. О., Москаленко О. В., Боковець О. І., Андрійцев Б. В. Київ, 2019. 254 с. <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27765/1/Social-psychology.pdf>
9. Соціальна психологія: навчальний посібник / В. М. Поліщук. Суми: Університетська книга (Україна), 2021. 271 с. ISBN 978-966-680-272-4

4.1 Допоміжна література

1. Кононець М.О. Психологія лідерства : навч. посібн. Київ, КВЦ, 2020. 252 с.
2. Кудерміна О. І., Казміренко Л. І., Власенко С. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2020 <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/17174>
3. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади): навч. посіб. / укл. М.С.Дороніна. Харів: ВД «ІНЖЕК», 2005. 64 с.
4. Методика наукових досліджень в психології: навч.-метод. посіб. / Н.Є. Гоцуляк, О.М. Шпортун. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2020. 152 с.
5. Соціальна психологія (з основами соціально-психологічного тренінгу): навч. посібник [електронне видання]: / Сулякова М.В., Панфілова Г.Б., Склянська О.В. Дніпро: Середняк Т. К., 2021, 150 с.
6. Baron, R. A., & Branscombe, N. R. (2016). Social Psychology (14th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn and Bacon.
7. Baumeister, R. F., & Bushman, B. J. (2016). Social Psychology and Human Nature (4th ed.). Belmont, CA: Thomson/Wadsworth.

8. Gilovich, T., Keltner, D., Chen, S., & Nisbett, R. (2019). *Social Psychology* (5th ed.). New York: W. W. Norton.
9. Heinzen, T., & Goodfriend, W. (2018). *Social Psychology*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
10. Gruman, J., Schneider, F. W., & Coutts, L. M. (Eds.). (2016). *Applied Social Psychology: Understanding and Addressing Social and Practical Problems* (3rd ed.). London: Sage Publications.
11. *Understanding and Managing Social Problems* (2nd ed.). New York: Cambridge University Press.
12. Matsumoto, D., & Juang, L. (2016). *Culture and Psychology* (6th ed.). Belmont, CA: Wadsworth/Cengage Learning.
13. Shiraev, E. B., & Levy, D. A. (2016). *Cross-Cultural Psychology: Critical Thinking and Contemporary Applications* (6th ed.). New York: Routledge.
14. Sighele S. *The Criminal Crowd and Other Writings on Mass Society*. University of Toronto Press, Political Science – 2018. – 496 p.
15. Steg, L., Keizer, K., Buunk, A. P., & Rothengatter, T. (Eds.). (2017). *Applied Social Psychology*.
16. Vallacher, R. R. (2020). *Social Psychology: Exploring the Dynamics of Human Experience*. New York: Routledge.
17. Zanna, M., & Olson, J. M. (Eds.). (2016). *Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 54). San Diego, CA: Academic Press.

Політика та контроль

Політика виставлення оцінок: основними критеріями оцінки курсової роботи слугують її науковий рівень, самостійність і якість проведеного дослідження, а саме: його новизна, теоретична та практична значущість результатів; зміст, структура і форма викладу матеріалу, рівень виступу здобувача освіти під час захисту сформульованих положень та висновків. оцінка виставляється відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання (Додаток 1).

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Рекомендації до виконання роботи

Структура курсової роботи

Курсова робота повинна мати такі обов'язкові елементи у визначеній послідовності:

1. Титульний аркуш (перша сторінка роботи, нумерація якої враховується, але номер на ній не ставимо).
2. Зміст (1 сторінка).
3. Список скорочень (за необхідністю, 1 сторінка).
4. Вступ (2-3 сторінки).
5. Основний текст (курслова робота повинна складатися з розділів, поділених на підрозділи, всього 20-25 сторінок).
6. Висновки (2 сторінки)
7. Список використаних джерел (25-30 літературних джерел).
8. Додатки (за необхідності).

Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Розділи курсової роботи мають бути викладені в строгій логічній послідовності і бути взаємопов'язаними.

Зміст роботи може бути ілюстрований схемами, таблицями, діаграмами, графіками, малюнками і так далі. Графічному змісту матеріалу за текстом необхідно давати пояснення.

Використовуючи у курсовій роботі цитати, необхідно робити посилання на літературні джерела.

У тексті не повинно бути скорочень слів, за винятком загальноприйнятих.

Авторські скорочення пояснюються у списку скорочень.

Курсова робота виконується на папері стандартного формату А4 на одній стороні листа, які зшиваються в теці-швидкозшивачі або переплітаються.

Об'єм курсової роботи – 25-30 сторінок основного тексту.

Шрифт - Times New Roman, 14 кегль; інтервал – 1,5.

Поля: верхнє і нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1,5 см

У курсовій роботі використовується наскрізна нумерація сторінок, арабськими цифрами, охоплюючи додатки. Другою сторінкою є зміст роботи. На титульному аркуші номер сторінки не проставляється. Номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Вступ, кожний розділ, висновки, а також список використаних джерел розпочинаються з нової сторінки. Підрозділи у рамках одного розділу починаються на тій же сторінці, що і закінчився попередній, через пропуск.

Назва розділу набирається заголовними буквами і вирівнюється по центру, крапка не ставиться. Назва підрозділу набирається рядковими буквами і вирівнюється по ширині, крапка не ставиться.

Вимоги до титульного аркушу

Титульний аркуш є першою сторінкою курсової роботи, на якій міститься інформація про тему курсової роботи, її виконавця, наукового керівника, навчальний заклад, факультет та кафедру де навчається здобувач (Додаток 2).

Вимоги до оформлення змісту

Зміст містить найменування і номери початкових сторінок усіх розділів і підрозділів (параграфів). У тому числі, вступу, розділів основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків. Рекомендується таке оформлення:

ЗМІСТ	
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	
1.1. Назва першого підрозділу.....	
1.2. Назва другого підрозділу.....	
Висновки до першого розділу	
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	
2.1. Назва першого підрозділу.....	
2.2. Назва другого підрозділу.....	
Висновки до другого розділу.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТКИ ((за наявності)	

Вступ до курсової роботи

Вступ має містити оцінку сучасного стану вирішуваної науково-практичної проблеми, основу і початкові дані для розробки теми, а також коротке ознайомлення з основним змістом роботи і стисло характеристику самого дослідження.

Вступ розпочинається з обґрунтування актуальності дослідження.

Актуальність дослідження визначається:

- важливістю теми роботи для розробки якої-небудь теоретичної проблеми або рішення практичних завдань;

- обґрунтуванням необхідності її вивчення на підставі короткої характеристики стану відповідної галузі досліджень (тобто, що вже зроблене в науці в цьому напрямку, а що потребує додаткових досліджень, або взагалі є нерозкритим).

Обґрунтування актуальності теми дослідження триває формулюванням проблеми у формі явного протиріччя між потребами науки і практики і недоліком наявних знань.

Проблема повинна знайти відображення в назві теми дослідження.

Після виявлення проблеми дослідження, визначаються його об'єкт і предмет.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет – міститься у межах об'єкту і є конкретизацією проблемної області, досліджуваної в роботі.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і окреме – в об'єкті виділяється його частина, яка є предметом дослідження, саме на нього спрямована основна увага.

У вступі також може бути сформульована гіпотеза дослідження.

На основі сформульованої проблеми, визначення об'єкту і предмета дослідження встановлюється мета дослідження.

Мета – це уявлення про результат, про те, що має бути досягнуто в ході дослідження. В якості мети дослідження в курсовій роботі необхідно сформулювати в самому узагальненому стислому виді той науковий результат, який має бути отриманий у результаті дослідження.

Після формулювання мети необхідно визначити *завдання* дослідження, які є описом етапів (проміжних результатів) її досягнення.

Основна частина курсової роботи

Основна частина курсової роботи зазвичай складається з одного теоретичного і одного експериментального (практичного) розділів. Кожен розділ складається з двох-трьох підрозділів і висновків по розділу. Формулювання розділів і підрозділів має бути чітким, коротким і в послідовній формі розкривати зміст курсової роботи.

Однакові формулювання назви курсової роботи і окремих розділів або підрозділів є неприпустимими.

Кожен розділ має закінчуватися короткими висновками з конкретними даними про отримані результати дослідження.

Таблиці і ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) необхідно представляти в курсовій безпосередньо після тексту, де вони згадані уперше, або на наступній сторінці.

Таблиці нумерують послідовно у межах розділу (за винятком таблиць, представлених у додатках). У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» з вказівкою її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад «Таблиця 1.3» (третя таблиця першого розділу). Якщо в розділі курсової тільки одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Примітки до тексту і таблиць, в яких приводять довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному листі декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2....

Якщо є одна примітка, то його не нумерують і після слова «Примітка» ставлять точку.

Ілюстрації (діаграми, малюнки, графіки) позначають словом «Рис», і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, представлених в додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис 1.3 (третій малюнок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі курсової роботи представлена одна ілюстрація, то її нумерують за загальними правилами.

Висновки до курсової роботи

У «Висновках» у стислій формі викладаються основний зміст і результати проведеного дослідження, перераховуються висновки, обґрунтовані і сформульовані при обговоренні

результатів, дається оцінка отриманим результатам. Об'єм висновків не повинен перевищувати півтори сторінки.

Список використаної літератури

Список є переліком використаної в процесі підготовки курсової роботи літератури (25-30 літературних джерел). Цей список відбиває обізнаність здобувача в наявній літературі по темі. Список використаної літератури складається в алфавітному порядку по прізвищах авторів (спочатку література українською мовою, потім іноземна). У список не включаються ті джерела, на які немає посилань у тексті курсової роботи. У бібліографічному списку не повинно бути підручників.

Цитати наводять у лапках з обов'язковим приведенням посилання. Посилання оформляються таким чином: [8, С. 17], де 8 – номер джерела в списку літератури, 17 – номер сторінки, на якій розміщений процитований текст (якщо є пряме (дослівне) цитування). [8], де 8 – номер джерела в списку літератури (якщо нема дослівного цитування).

Бібліографічний список має бути складений відповідно до діючих вимог.

Методи навчання:

Написання курсової; самостійна робота

Форми та методи контролю:

Індивідуальні консультації, презентація.

Підсумковий контроль: залік.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри психології та педагогіки, к. психол. н., доцентом, Кононець Марією Олександрівною; доцентом кафедри психології та педагогіки, к. психол. н., доцентом, Сербовою Ольгою Вікторівною.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 10 від 10.05.2023)

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 11 від 27.06.2023)

**Рейтингова система оцінювання результатів навчання
(для здобувачів вищої освіти денної форми)**

Рейтинг здобувача вищої освіти складається з балів, що отримуються за:

1. Зміст (50 балів) :

- відповідність змісту роботи обраній темі;
- наявність сформульованої проблеми;
- адекватність об'єкту, предмета, мети і завдань дослідження;
- визначення міри розробленості проблеми, що вивчається, в науковій літературі;
- посилання на наукову літературу по темі;
- адекватність методів дослідження об'єкту, предмету, меті й завданням дослідження;
- адекватне використання методів математичної статистики;
- відповідність висновків меті і завданням дослідження.

2. Дослідницька активність (10 балів).

Самостійність і ініціативність, особистий вклад: у вибір теми, формулювання, об'єкту, предмета, мети, завдань, методів дослідження, обробки емпіричних результатів, формулювання висновків.

3. Відповідність вимогам, що пред'являються до робіт цього типу (10 балів):

- обсяг: 25-30 сторінок основного тексту;
- вступ: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання дослідження;
- 2 розділи (теоретичні);
- висновки до розділів;
- джерела літератури (з коректним оформленням списку і посилань);
- висновки до роботи (відповідають завданням).

4. Презентація (30 балів).

Повнота, чіткість і логічність викладу результатів дослідження. Володіння матеріалом. Відповіді на питання.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$R = 50 + 10 + 10 + 30 = 100$$

Для отримання відповідних оцінок рейтингова оцінка (RD) переводиться згідно з Таблицею 1:

Таблиця 1

<i>RD = Rc+Re</i>	Оцінка	Оцінка традиційна
95 – 100	Відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо	
<i>RD < 60</i>	незадовільно	Незадовільно

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Факультет соціології і права**

Кафедра психології та педагогіки

НАЗВА РОБОТИ
Курсова робота з соціальної психології

Виконав(ла) здобувач (ка)
_____ курсу _____ групи
Прізвище, ім'я, по батькові

(підпис)

Науковий керівник
(науковий ступень, вчене звання)
(Прізвище, ініціали) _____

(підпис)

роботу захищено «__» ____ 20__ р.
Оцінка: _____
(Прізвище, ініціали) _____

(підпис)

Київ, 20__